

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Hotell, konferens, event och resor

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkeshögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Hotell, konferens, event och resor	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	9
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	12
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	18
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	23
Definitioner	24

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Hotell, konferens, event och resor

Denna områdesanalys omfattar utbildningsinriktningar som bidrar till kompetensförsörjningen inom hotell, konferens, event och resor.

Hotel management	SUN-KOD 811ba
Receptions-, konferens- och housekeepingansvarig	SUN-KOD 811bb
Konferensansvarig	SUN-KOD 812zb
Destinationsutvecklare	SUN-KOD 812zf
Eventarrangör	SUN-KOD 812za
Resekonsult	SUN-KOD 812ze
Äventyrsguide inklusive skidlärare	SUN-KOD 812zd

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Hotel management	5	2
Receptions-, konferens- och house-keepingansvarig	1	0
Konferensansvarig	1	1
Destinationsutvecklare	9	1
Eventarrangör	6	0
Resekonsult	4	3
Äventyrsguide inklusive skidlärare	0	–

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hotel management	207	275	198	128	35	
Receptions-, konferens- och housekeepingansvarig	92	92	30			
Konferensansvarig	35	35	35	35	35	
Destinationsutvecklare	282	322	202	125	35	
Eventarrangör	171	169	169	99		
Resekonsult	120	248	155	125	30	
Äventyrsguide inklusive skidlärare	45	43	43	23		

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar slutåren 2026-2027 och framåt. Detta beroende på utbildningarnas längd som är mellan 200–400 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningstillfälle och på så vis byggs utflödet på framåt.

En annan områdesanalys som angränsar till denna områdesanalys är *Restaurang, storkök och måltidsservice*. Det finns även utbildningsinriktningar inom utbildningsområdet ekonomi,

administration och försäljning som har ett utbud som kan bidra till kompetensförsörjningen inom besöksnäringen. En sådan utbildningsinriktning är 340xd, breda ekonomiutbildningar med inriktning mot en specifik bransch samt utbildningsinriktningen 210zy, övriga utbildningar inom konst och media i vilken det ryms utbildning för projektledning inom de kulturella näringarna. Här kan det finnas koppling till utveckling och genomförande av event med kulturell inriktning.

YH-flex

För 2024 har beviljats följande:

6 platser inom hotel management

2 platser inom receptions-, konferens- och housekeepingansvarig

4 platser inom destinationsutvecklare

13 platser inom eventarrangör

9 platser inom resekonsult.

Enligt branschorganisationen Visita är YH-flex viktigt för att yrkesverksamma ska kunna validera och tillgodoräkna sig kunskaper, färdigheter och kompetenser som de får genom arbetet. För en bransch där lärande traditionellt sker i jobbet, bör till exempel LIA kunna valideras för en person som har arbetat i branschen i många år.

Enligt branschorganisationen SRF ger YH-flex en bra möjlighet för yrkesverksamma att ta en examen. Intresset har dock enligt SRF hittills varit begränsat. Det kan enligt branschorganisationen bero på flera saker, såsom låg kännedom om YH-flex inom reseindustrin, en pressad arbetsituation hos arbetsgivaren till följd av pandemin med svårighet att avvara personal samt den administrativa bördan för utbildningsanordnarna.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste åren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Hotel management	73 %	74 %	68 %
Receptions-, konferens- och housekeepingansvarig	47 %	43 %	42 %
Konferensansvarig	..	100 %	52 %
Destinationsutvecklare	67 %	72 %	69 %
Eventarrangör	84 %	83 %	82 %
Resekonsult	67 %	46 %	48 %
Äventyrsguide inklusive skidlärare	80 %	87 %	70 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att resultat ska kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Hotel management	85 ± 9	46 ± 13	44 ± 13	10 ± 8
Eventarrangör	79 ± 9	53 ± 13	31 ± 12	16 ± 9
Resekonsult	85 ± 9	66 ± 14	34 ± 14	..
Destinationsutvecklare	78 ± 8	34 ± 11	50 ± 11	16 ± 8
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Angivet med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

En nyhet i årets områdesanalyser är, att SCB på myndighetens uppdrag har tagit fram uppgift även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att resultat ska kunna publiceras. För att åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. Genom denna metod kan myndigheten nu visa resultat även för följande utbildningsinriktningar.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (examinerade 2020–2022 sammanräknat).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Receptions-, konferens- och housekeepingansvarig	71 ± 12	52 ± 15	29 ± 13	18 ± 11
Konferensansvarig	..	..	..	..
Äventyrsguide inklusive skidlärare	82 ± 12	..	..	..
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Angivet med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	
Hotel management	12 %	30 %	46 %
Receptions-, konferens- och housekeepingansvarig	33 %	10 %	3 %
Konferensansvarig	0 %	0 %	0 %
Destinationsutvecklare	8 %	12 %	16 %
Eventarrangör	3 %	4 %	2 %
Resekonsult	23 %	41 %	22 %
Äventyrsguide inklusive skidlärare	0 %	11 %	7 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för hotel management, destinationsutvecklare, eventarrangör och äventyrsguide ligger lika med eller över genomsnittet för yrkeshögskolan. Examensgraden för resekonsult, konferensansvarig och receptions-, konferens- och housekeepingansvarig ligger under genomsnittet.

Samtliga utbildningsinriktningar förutom receptions-, konferens- och housekeepingansvarig uppvisar en andel i arbete som skulle kunna ligga ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan när hänsyn tas till de felmarginaler som anges. Resultaten ser dock i jämförelse något bättre ut för hotel management och resekonsult än för de andra utbildningsinriktningarna.

När det gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen, helt eller till största delen, ligger resultaten för hotel management och destinationsutveckling under genomsnittet för yrkeshögskolan.

Andelen utnyttjade platser ligger högt över genomsnittet för yrkeshögskolan för utbildningsinriktningen hotel management. Även resekonsult och destinationsutvecklare har en hög andel utnyttjade platser. I övrigt nyttjas de tilldelade platserna väl.

Den, på senare år, låga examensgraden och höga andelen utnyttjade platser för utbildningsinriktningen resekonsult kan förklaras av pandemin. Under pandemiåren stängdes en stor del av reseindustrin ner, vilket minskade intresset för branschen och ledde till att många studeranden inte blev motiverade att fullfölja utbildningen menar SRF.

Slutsats

Tre av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys uppvisar en ganska låg examensgrad. Utbildningsanordnare och medverkande arbetsliv behöver gemensamt arbeta för att öka examensgraden.

När det gäller utnyttjade platser uppmanar myndigheten anordnare att inte söka fler platser än de bedömer kunna fylla med studerande.

Visita framhåller att branschen oftast anställer utifrån de kunskaper, färdigheter och kompetenser som erhållits antingen genom utbildning eller genom praktiskt arbete. Det är inte heller alltid så att de studerande kan börja arbeta direkt i den yrkesroll som utbildningarna ska leda till. Motsvarande kan även gälla för TRAC-utbildningen menar SRF, som ryms inom utbildningsinriktningen resekonsult.

För att kunna erhålla högre befattningar är det viktigt med en gedigen arbetslivserfarenhet som är kompletterad med en eftergymnasial utbildning menar Visita, som generellt sett förordar YH-kurser, både enstaka sådana och lite längre kurspaket. Validering som verktyg för att minska avhoppet från YH-programmen kan också vara en lämplig åtgärd menar Visita.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Grundläggande gymnasieutbildning för arbete inom de näringar som områdesanalysen omfattar sker via hotell- och turismprogrammet. Även naturbruksprogrammet kan vara relevant. Utöver yrkeshögskolan finns även utbildningar inom universitet och högskola som ger utbildningar inom till exempel företagsekonomi, entreprenörskap och marknadsföring inriktade mot turism. Några exempel är Mittuniversitetet med utbildningen turism och destinationsutvecklare, Södertörns högskola och Karlstad universitet som erbjuder turismprogrammet samt programmet service management turism och hotell vid Lunds universitet. Utbildning inom event management ges på högskolan i Borås.

Enligt Svenska Resebranschföreningen (SRF) ger utbildning via yrkeshögskolan en bättre grund för arbete på reseföretag än högskolan då turismutbildningar inom högskolan är mer akademiskt inriktade och saknar de praktiska inslag som anställda på reseföretag behöver kunna. Kompetensbehoven är enligt SRF stora några år framöver eftersom branschen behöver bygga upp kompetens igen efter det kompetenstapp som uppstod under pandemin och stora pensionsavgångar är att vänta.

Visita representerar en bransch där en stor del av lärandet traditionellt sett har skett på jobbet. På så vis har personer med gymnasieutbildning kunnat växa in i olika yrkesroller. Det bygger dock på att det finns tillräckligt många personer med rätt kompetens som kan hjälpa till att utbilda medarbetare på jobbet. Enligt Visita, är bristen på kompetens nu stor, både vad gäller kunskap och personal. Många av de som hade ledande befattningar lämnade branschen under pandemin vilket ledde till ett stort kompetenstapp. Därför är behovet av YH-kurser för yrkesverksam personal något som det behövs mer av. Visita menar att yrkeshögskolan fyller en viktig roll och nisch för branschens kompetensförsörjning, särskilt när det gäller up-skill av yrkesverksam personal. De framför till myndigheten att det finns ett stort behov av YH-kurser inom exempelvis arbetsledning på en multikulturell arbetsplats, ekonomi, kundupplevelse i en internationell miljö, AI inom bokningsystem, konceptutveckling, digitalisering, inköp, konferens teknik, marknadsföring, event och hållbarhet. När det gäller hållbarhet är det viktigt att kurserna anpassas efter Visitas eget hållbarhetsprogram.

Hotel management

Hotel management är utbildning till en mer övergripande roll i chefsposition på hotell, konferensanläggningar eller andra vistelsedestinationer. Det kan ta flera år innan de examinerade från denna typ av utbildning kan nå sådana positioner, inte minst vid avsaknad av tidigare yrkeserfarenhet från hotellbranschen. Med tydliga förkunskapskrav kan anställningsbarhet efter utbildningarna främjas och utbildningarnas längd anpassas på ett ändamålsenligt sätt menar Visita.

Det finns drygt 2 000 hotell i Sverige. Relevanta yrkesgrupper för hotel management är 1711 och 1712 – hotell- och konferenschefer. Enligt SCB:s yrkesregister var det 2 013 anställda i dessa båda yrkesgrupper sammanlagt år 2022 samt 45 egna företagare. Antalet anställda

i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031 bestod av cirka 250 personer. Pensionsavgångar är dock bara en faktor att räkna med för kommande kompetensbehov.

Sammantaget bidrar utbildningsinriktningen med 200 till 275 platser per år från yrkeshögskolan de kommande åren.

Konferensansvarig och receptions-, konferens- och housekeepingansvarig

Visita beskriver en utveckling där hotell och konferensanläggningar växer och blir fler. Konferensanläggningar utgör idag också en destination för privatpersoner. Att det har blivit populärt att resa runt några dagar, inte bara till storstäder har skapat tillväxt inom den svenska besöksnäringen.

Visita menar att de två utbildningsinriktningarna konferensansvarig och receptions-, konferens- och housekeepingansvarig kan delas in enligt följande:

Reception – med fokus på försäljning, digital marknadsföring, kommunikation och bokning. Utvecklingen går här enligt Visita mot gästupplevelse och marknadsföring med mer eftermarknadsarbete. Användning av AI och sociala medier i kommunikation är ett grundläggande krav – samt retorik, värdskap och möte med människor. Den del som handlar om in- och utcheckning minskar.

Konferens – med fokus på tekniskt kunnande för att genomföra möten och konferenser. Här ingår teknik för event, koncept, arbetsledning, projekt, hybridmöten, digitala möten och kommunikation. Utbildning för chefspositioner inom konferens ges inom hotel management.

Husfru och housekeeping – med fokus på arbetsledning, inköp, upphandling, uppföljning och kvalitetssäkring eftersom denna typ av tjänst utförs av externa aktörer som genomför arbetet med att hålla i ordning rummen.

Yrkesgruppen som bedöms ligga närmast **reception** och **konferens** är 4224 – hotellreceptionister med flera. Där ingår även konferensvärd och konferensvärdinna. I arbetsuppgifterna ingår enligt definitionen bland annat att checka in och ut gäster och att ansvara för att den tekniska utrustningen fungerar.

Enligt SCB:s yrkesregister var det 10 291 anställda och 758 egna företagare i yrkesgruppen år 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031 bestod av drygt 500 personer. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos är det små till medelstora möjligheter till arbete för yrkesgruppen hotellreceptionister år 2026.

Yrkesgruppen som bedöms ligga närmast **husfru** och **housekeeping** är 5151 – städledare och husfruar. I arbetsuppgifterna ingår enligt definitionen att leda och samordna det dagliga städarbetet samt följa upp och utveckla instruktioner och rutiner. Ansvar för städmaterial, gästartiklar, linne och annat material ingår också. Enligt SCB:s yrkesregister var det 3 161

anställda i yrkesgruppen år 2022 och 142 egna företagare. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031 bestod av cirka 450 personer.

Destinationsutvecklare och eventarrangör

De två utbildningsinriktningarna destinationsutvecklare och eventarrangör presenteras här tillsammans, då en del utbildningar inom destinationsutveckling också innehåller planering och framtagning av event.

Destinationsutvecklare kan arbeta både inom den privata och den offentliga sektorn. Inom den offentliga sektorn handlar det ofta om att koppla ihop olika aktörer utifrån en lokal eller regional nivå. En destinationsutvecklare inom den privata sektorn har ofta ett större helhetsansvar för varumärke, sociala mediaflöden, målgruppsplacering och aktiviteter och samarbete inom företaget för att skapa ett helhetskoncept. Utvecklingen av destinationer som används året runt och i veckans alla dagar innebär också att målgruppen breddas och att fler önskemål uppstår. Det är då viktigt att ha kunskap om hur en produkt skapas och hur ett skraddarsytt paket ska säljas. Fokus i utbildningarna bör ligga på konceptutveckling för företag, med rätt innehåll för att skapa en destination utifrån företagets egna produkter och mål menar Visita. Enligt Visita råder kompetensbrist på landsorten och det behövs YH-kurser för att utveckla befintligt anställda som kan omsätta erhållna kunskaper direkt i verksamheten.

Destinationsutvecklare och eventarrangör kan båda kopplas till yrkesgruppen 3332 – evenemangs- och reseproducenter. Enligt definitionen för yrkesgruppen ingår att producera och organisera turist-, affärs-, grupp- och konferensresor samt att arrangera och samordna konferenser, evenemang, tillställningar, fester och seminarier. Man utvecklar och marknadsför också resmål samt förhandlar om pris och andra villkor och skriver avtal.

Enligt SCB:s yrkesregister var det 2 492 anställda och 200 egna företagare i yrkesgruppen 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031 bestod av cirka 250 personer.

Sammantaget bidrar de två utbildningsinriktningarna med 370 till 490 platser per år från yrkeshögskolan de kommande åren. Utbudet överstiger det väntade antalet pensionsavgångar och det finns även ett flertal utbildningar inom universitet och högskola som kan bidra till utflödet av kompetens.

Resekonsult

Resekonsulter arbetar med att planera och boka resor och resetjänster både inom och utom landet. Försäljning, marknadsföring och rådgivning är viktiga delar av yrket. En resekonsult kan arbeta med olika segment såsom privatresor, affärsresor samt grupp- och konferens/event. Även resebyråer som enbart finns online på internet behöver resekonsulter back office som tar hand om avbokningar, regelverk kring ändringar, komplicerade resebokningar och supportfrågor från resenärer.

SRF företräder merparten av landets resebyråer och researrangörer. Det är cirka 300 företag som tillsammans står för cirka 85 procent av omsättningen. Medlemsföretagen är av alla de slag och representerar både stora som små resebyråer och researrangörer, eventarrangörer, onlineresebyråer. Reseföretagen jobbar både med utgående och inkommande verksamhet.

En uppskattning är att antalet anställda i resebranschen minskade med cirka 50 procent under pandemin. Sysselsättningsgraden har sedan dess ökat gradvis, i första hand genom nyanställningar då många av de som lämnade under pandemin inte återvände till branschen. En stor del av nyanställningarna har rekryterats från helt andra branscher eftersom det inte har funnits tillräckligt med utbildade resekonsulter. För denna kategori yrkesverksamma är kortare, kompetenshöjande YH- kurser värdefulla då de ger dem möjlighet att successivt komplettera de kunskaper som en resekonsult behöver. Det arbetar nu cirka 7 000 personer i branschen, att jämföra med cirka 8 000 innan pandemin.

Det finns även eventbolag bland SRF:s medlemsföretag och de flesta affärsresebyråer har avdelningar som jobbar med konferensresor, event, mässor och liknande. Yrkesrollen kan kallas reseproducent och man jobbar med produktion. För denna yrkesroll krävs kunskap i hantering av GDS/bokningssystem som Amadeus och Sabre och resepaketering. Enligt SRF är rollen som reseproducent med grupper, event, konferens ett led i karriärutvecklingen som följer efter en tids arbete i branschen efter genomgången utbildning som turism- och resekonsult.

Initiativet för utbildningar till turism- och resekonsult togs av resebranschen för många år sedan. Efter genomgången utbildning kan de studerande arbeta hos en resebyrå, researrangör eller inom besöksnäringen. En utbildad resekonsult arbetar även med destinationsutveckling inom resebranschen, vilket innebär att här finns en viss överlappning mellan utbildningsinriktningen destinationsutvecklare och utbildningsinriktningen resekonsult. Det finns även 1-åriga utbildningar till reserådgivare inom utbildningsinriktningen resekonsult, vilket skiljer sig från den 2-åriga utbildningen till TRAC turism- och resekonsult.

De större och medelstora företagen har sedan pandemin strukturerat om sina verksamheter mot mer specialiserade arbetsuppgifter. Mindre arrangörer har nischat sig mot segment som vandring, träning och kultur. För denna typ av jobb behövs en bredare kompetens inom både sälj och destination. SRF berättar för myndigheten att det pågår ett arbete för att utveckla och anpassa turism- och resekonsultutbildningens innehåll efter den utveckling som har skett under och efter pandemin. Myndigheten ser att det här, beroende på utvecklingen, eventuellt kan uppstå behov av avstämning gentemot destinationsutvecklare.

Relevanta yrkesgrupper för resekonsult kan vara både 3 332 – evenemangs- och reseproducenter och 4 221 – resesäljare och trafikassistenter. Enligt SCB:s yrkesregister var det 4 987 anställda och 149 egna företagare i yrkesgruppen resesäljare och trafikassistenter år 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031 bestod av nästan 600 personer.

Sammantaget bidrar utbildningsinriktningen med 120 till 250 platser per år från yrkeshögskolan de kommande åren.

I nuläget finns enligt SRF cirka 1 000 färre resekonstuler/resesäljare än innan pandemin. SRF ser att dessa succesivt delvis kommer att behöva ersättas då resandet har kommit i gång betydligt snabbare än förväntat. Enligt SRF behövs det cirka 250 utbildningsplatser till resekonstult per år.

Äventyrsguide inklusive skidlärare

Grundläggande utbildning kan ges via naturbruksprogrammet. Utbildningar finns även inom folkhögskolan, som har ett utbud av utbildningar såsom skidlärare, turism och äventyr, fjälledare, havsledare och naturguide.

Det finns två yrkesgrupper som kan vara relevanta för denna utbildningsinriktning. Guide ingår i yrkesgruppen 5113 – guider och reseledare. Skidlärare ingår i yrkesgruppen 3422 – idrottstränare och instruktörer med flera.

Denna områdesanalys utgår från 5113 – guider och reseledare. Enligt SCB var det 1 337 anställda guider och reseledare och 257 egna företagare i yrkesgruppen 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031, bestod av cirka 90 personer.

Sammantaget bidrar utbildningsinriktningen med cirka 45 platser per år från yrkeshögskolan de kommande åren.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom hotell, konferens, event och resor

Det har beviljats en del YH-kurser sedan starten 2020.

Inom hotel management har beviljats kurser på temat intäktsoptimering och lönsamhet.

Inom projektledning mot turism har beviljats kurser på temat digitala event och intäkts-optimering.

Inom destinationsutvecklare har beviljats kurser på temat hållbar utveckling samt affärs-utveckling och produktutveckling.

Inom eventarrangör har beviljats kurser på temat hållbarhet, konceptutveckling och digitalisering.

Teman för kurserna inom resekonstult har varit interkulturella relationer och affärsengelska, hållbarhet och säkerhet, resejuridik samt bokningssystem. Dessa kurser är fortsättningsvis mycket viktigt för befintligt anställda och speciellt för personal som har rekryterats från andra branscher menar SRF.

Även de kurser som ligger inom utbildningsinriktningarna avseende marknadsföring kan vara relevanta, se områdesanalysen *Företagsförsäljning och marknadsföring*.

Nedanstående tabell visar beviljade platser per startår för områdesanalysens utbildningsinriktningar. Nya platser kan komma att beviljas under 2024.

Platser per startår	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Projektledarutbildningar mot turism	60	35	70	100	100	365
Hotel management	60	0				60
Destinationsutvecklare	130	30		140	40	340
Eventarrangör	55	65	70	70		260
Resekonsult	80	0		30	0	110
Totalsumma	385	130	140	340	140	1135

Källa: MYH.

Visita menar att det är inom YH-kurser som den stora potentialen ligger för branschens kompetensförsörjning. Det finns behov av både enstaka kurser och kurspaket och de behöver vara väldigt flexibla i uppläggen med distans och studietakt. Det är också viktigt att kurserna förläggs utanför högsäsong för att underlätta för personalen att ta del av dem. Som redan nämnts ser Visita ett behov av kurser inom exempelvis arbetsledning, ekonomi, kundupplevelse, AI inom bokningssystem, konceptutveckling, digitalisering, inköp, konferensteknik, marknadsföring, event och hållbarhet. När det gäller kurser i hållbarhet hänvisar Visita till det hållbarhetsprogram som har tagits fram av dem och vikten av att eventuella kurser anpassas efter det för att spegla branschens syn på hållbar utveckling.

SRF har en samsyn med Visita när det gäller kompetenshöjande, korta kurser vad beträffar flexibla upplägg med distans och studietakt. Kurser som efterfrågas är:

- bokningssystem (GDS:er/flygbokning, tågbokning, online med mera)
- lagar/regler för resenäringen
- paketering/produktion/destinationskunskap/hållbarhet
- sociala medier

I dialogen med de regionalt utvecklingsansvariga har framkommit behov av vidareutbildning inom entreprenörskap.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Enligt Visita behövs utbildning över hela landet och här kan utbildning med distansupplägg vara en lösning för att åstadkomma det. SRF framför att det är bra med ett utbud av både bunden utbildning och utbildning som bedrivs på distans. Valmöjlighet av utbildningsupplägg gynnar de studerande och den geografiska spridningen. Det kan ibland dock vara svårare att få till en lämplig matchning av LIA-platser för distansutbildning, men detta är något som utbildningsanordnarna hela tiden utvecklar tillsammans med branschrepresentanter menar SRF.

Utbildning till *hotel management*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping och Kalmar*	35	35	35			
Skåne	67	65	30	30		
Stockholm	70	140	70	35	35	
Stockholm och Västerbotten*			35	35		
Västra Götaland	35	35	28	28		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Det finns även platser inom utbildningsinriktningen breda ekonomiutbildningar med inriktning mot specifik bransch, 340xd. De handlar om service management, intäktsoptimering och dataanalys för besöksnäringen.

**Utbildning till *receptions-, konferens- och housekeepingansvarig*.
Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka
år kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dalarna och Jämtland*	30	30				
Gävleborg, Uppsala och Västmanland*	30	30	30			
Västra Götaland	32	32				

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

**Utbildning till *konferensansvarig*. Antal platser per region/län och
slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping, Örebro och Västra Götaland*	35	35	35	35	35	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

**Utbildning till *destinationsutvecklare*. Antal platser per region/län och
slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jämtland	25	25	25	25		
Kalmar		35	35	35		
Norrbottn	70	70				
Skåne	27	27	27			
Stockholm	70	70				
Västernorrland	50	25	25	25		
Västra Götaland	35	35	35	35	35	
Dalarna och Gävleborg*		30	30	30		
Gotland och Kronoberg*	25	25	25			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till *eventarrangör*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne	32	30	30	30		
Stockholm	70	70	70	35		
Södermanland	35	35	35			
Västra Götaland	34	34	34	34		

Källa: MYH.

Utbildning till *resekonsult*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne	60					
Stockholm	30	65	65	30		
Uppsala	30	30				
Västra Götaland		30				
Jönköping, Skåne och Västerbotten*		30	30	30		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till *äventyrsguide inklusive skidlärare*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jämtland	20	20	20			
Värmland	25	23	23	23		

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte har svarat på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Flera av de regioner för vilken besöksnäringen är viktig har svarat att det behövs kompetens inom ett stort antal områden. Detta framförs till exempel av regionerna Dalarna, Halland Norrbotten, Östergötland samt Region Stockholms län.

Hotel management

Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Västra Götalandsregionen har uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas. Fyrbodals kommunalförbund från Västra Götalandsregionen uppger att det råder brist på hotel managers men att det främst handlar om brist på utbildade snarare än brist på utbildningar.

Region Västerbotten har angett att utbildningsutbudet bör öka medan Region Skåne och Region Stockholms län har uppgett att det bör öka mycket då många ledare har lämnat branschen till följd av pandemin.

Region Östergötland har uppgett att det råder brist på utbildningar.

Receptions-, konferens-, och housekeepingansvarig

Region Dalarna har uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas och framför att besöksnäringen är mycket viktig för regionen och att kompetent personal behövs inom ett stort antal områden. Regionerna Uppsala län, Jämtland Härjedalen och Västmanland har också uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas.

Västra Götalandsregionen uppger att utbildningsutbudet bör öka. Göteborgsregionen, som ingår i Västra Götalandsregionen, uppger att hotellbranschen har brist på ledare. Fyrbodals kommunalförbund framför att det råder brist på ledarskap, men att det precis som för hotel management, snarare råder brist på utbildade än utbildningar.

Region Gävleborg uppger att utbildningsutbudet bör minska.

Konferensansvarig

Region Örebro län har uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas och framför att utbudet behöver ses i en större geografi än bara det egna länet. Även Västra Götalandsregionen har uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas. Fyrbodals kommunalförbund framför att det råder brist på ledarskap, men att det precis som för hotel management, snarare råder brist på utbildade än utbildningar.

Destinationsutvecklare

Region Jämtland Härjedalen, Region Dalarna och Region Gotland uppger att utbildningsutbudet bör bibehållas.

Region Skåne uppger att utbildningsutbudet bör öka.

Region Gävleborg och Kronoberg uppger att utbildningsutbudet bör minska. Region Gävleborg framför att anställningsbehovet är begränsat.

Eventarrangör

Västra Götalandsregionen, Region Skåne och Region Sörmland uppger att utbildningsutbudet bör bibehållas.

Region Jämtland Härjedalen uppger att behoven är relativt små.

Resekonsult

Region Skåne uppger att utbildningsutbudet bör bibehållas.

Region Västerbotten uppger att utbildningsutbudet bör öka. Region Stockholms län uppger att utbildningsutbudet bör öka mycket då resebyråer och researrangörer har en sådan bristen på kompetens att affärsmöjligheter inte kan utnyttjas.

Region Uppsala län uppger att utbildningsutbudet bör minska.

Äventyrsguide inklusive skidlärare

Region Jämtland har svarat att utbildningsutbudet bör bibehållas. Det finns många skidanläggningar i länet och personalomsättningen är hög.

Region Norrbotten har svarat att utbildning till naturguide bör öka.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Hotel management

Bedömningen är att utbudet dimensioneras till cirka 200 platser per år. Det skulle innebära att cirka 100 nya platser kan beviljas för start 2025.

Konferensansvarig och receptions-, konferens- och housekeepingansvarig

Den något lägre andelen som inte har fått ett arbete inom receptions-, konferens- och housekeepingansvarig leder till bedömningen att dimensioneringen eventuellt bör minska för denna utbildningsinriktning.

Destinationsutvecklare

Bedömningen är att dimensioneringen behöver minska något inom denna utbildningsinriktning. För årets ansökningsomgång skulle det betyda det att inga nya platser för start 2025 beviljas då det redan finns 150 platser för start 2025 beviljade sedan tidigare.

Eventarrangör

Bedömningen är att dimensioneringen kan behöva minska något inom denna utbildningsinriktning. Det skulle innebära att cirka 0–25 nya platser beviljas för start 2025 då det redan finns 125 platser för start 2025 beviljade sedan tidigare.

Resekonsult

Bedömningen är utbudet i nuläget dimensioneras till cirka 150–175 platser per år. Det skulle innebära att cirka 0–50 nya platser beviljas för start 2025 då det redan finns 125 platser för start 2025 beviljade sedan tidigare.

Äventyrsguide inklusive skidlärare

Dimensioneringen bedöms ligga kvar på nuvarande nivå. Utbudet bör inte öka med anledning av det utbildningsutbud som också finns via folkhögskolan.

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se